

คู่มือ

จรรยาบรรณของอาจารย์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

สำนักงานนิติการ

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

คำนำ

โดยที่ปัจจุบันมหาวิทยาลัยได้ประกาศใช้ข้อบังคับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ว่าด้วยจรรยาบรรณของบุคลากรและอาจารย์ พ.ศ. 2551 มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 31 ธันวาคม 2551 โดยข้อบังคับฯ ได้กำหนดวัตถุประสงค์ของจรรยาบรรณไว้ให้เป็นประมวลความประพฤติเพื่อรักษาไว้ซึ่งศักดิ์ศรีและส่งเสริมชื่อเสียงเกียรติคุณ เกียรติฐานะของบุคลากรและมหาวิทยาลัย อันจะส่งผลให้ผู้ประพฤติเป็นที่เลื่อมใสศรัทธาและยกย่องของบุคคลทั่วไป โดยกำหนดให้อาจารย์และบุคลากรต้องปฏิบัติตามจรรยาบรรณโดยเคร่งครัดอยู่เสมอ ดังนั้น เพื่อเป็นการส่งเสริมและกำกับดูแลให้อาจารย์ปฏิบัติตามจรรยาบรรณที่มหาวิทยาลัยประกาศใช้ รวมถึงการสร้างให้มีระบบบริหารจัดการมหาวิทยาลัยภายใต้หลักการมีธรรมาภิบาลขององค์กร (Good Governance) ประกอบกับมหาวิทยาลัยได้กำหนดให้ระดับความสำเร็จของการปฏิบัติตามจรรยาบรรณของอาจารย์เป็นตัวชี้วัดตามคำรับรองการปฏิบัติราชการของมหาวิทยาลัย ประจำปีงบประมาณ 2553 ซึ่งมหาวิทยาลัยได้มอบหมายให้คณะกรรมการกำกับดูแลการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพคณาจารย์เป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการตามตัวชี้วัดดังกล่าว ในการนี้จึงเห็นควรจัดทำคู่มือจรรยาบรรณของอาจารย์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ขึ้นใช้อย่างเป็นทางการ เพื่อให้อาจารย์และผู้เกี่ยวข้องได้รับทราบอย่างกว้างขวาง และถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

สำนักงานนิติการ
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

สารบัญ

	หน้า
ส่วนที่ 1 หลักการสำคัญของจรรยาบรรณอาจารย์	1
ส่วนที่ 2 จรรยาบรรณของอาจารย์	2
- จรรยาบรรณที่ใช้ร่วมในฐานะบุคลากรของมหาวิทยาลัย	2
- จรรยาบรรณเฉพาะของอาจารย์	4
ส่วนที่ 3 การกระทำผิดจรรยาบรรณอย่างร้ายแรง	5
ส่วนที่ 4 การดำเนินการทางจรรยาบรรณ	5
- การดำเนินการทางจรรยาบรรณที่ไม่เป็นความผิดวินัย	6
- การดำเนินการทางจรรยาบรรณที่เป็นความผิดวินัย	6
ส่วนที่ 5 โทษทางจรรยาบรรณ	6
ส่วนที่ 6 การอุทธรณ์โทษทางจรรยาบรรณ	7

ส่วนที่ 1 หลักการสำคัญของจรรยาบรรณอาจารย์

1. สภามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ในคราวประชุมครั้งที่ 12/2551 เมื่อวันที่ 22 ธันวาคม 2551 ได้พิจารณาเห็นชอบให้ตราข้อบังคับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ว่าด้วยจรรยาบรรณของบุคลากร และอาจารย์ พ.ศ. 2551 มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 31 ธันวาคม 2551 โดยมีวัตถุประสงค์ให้ใช้เป็นประมวลความประพฤติ เพื่อรักษาไว้ซึ่งศักดิ์ศรี และส่งเสริมชื่อเสียงเกียรติคุณ เกียรติฐานะของบุคลากร และมหาวิทยาลัย อันจะส่งผลให้ผู้ประพฤติเป็นที่เลื่อมใสศรัทธาและยกย่องของบุคคลทั่วไป โดยบุคลากรต้องปฏิบัติตามจรรยาบรรณอย่างเคร่งครัดอยู่เสมอ

2. กำหนดแยกจรรยาบรรณของอาจารย์ออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

(1) จรรยาบรรณที่ใช้ร่วมในฐานะบุคลากรของมหาวิทยาลัย ได้แก่

- จรรยาบรรณต่อตนเองและวิชาชีพ
- จรรยาบรรณต่อการปฏิบัติงานและหน่วยงาน
- จรรยาบรรณต่อผู้บังคับบัญชา ผู้ใต้บังคับบัญชา และผู้ร่วมงาน
- จรรยาบรรณต่อนักศึกษา ผู้รับบริการ ประชาชน และสังคม

(2) จรรยาบรรณเฉพาะของอาจารย์ ได้แก่

- จรรยาบรรณในการสอน
- จรรยาบรรณในการปฏิบัติตนต่อนักศึกษา
- จรรยาบรรณในการพัฒนาตนเอง
- จรรยาบรรณในการทำวิจัย

3. กำหนดให้สภาอาจารย์มีหน้าที่ส่งเสริมจรรยาบรรณแก่อาจารย์

4. กำหนดให้มีคณะกรรมการพิจารณาและวินิจฉัยการกระทำผิดจรรยาบรรณเป็นองค์กรกลางที่มีอำนาจหน้าที่พิจารณาและวินิจฉัยการกระทำความผิดจรรยาบรรณของอาจารย์

5. กำหนดขั้นตอนการดำเนินการกรณีที่มีการกระทำผิดทางจรรยาบรรณไว้โดยแยกเป็น 2 กรณี ได้แก่

(1) การดำเนินการทางจรรยาบรรณที่ไม่เป็นความผิดวินัย ให้ผู้บังคับบัญชาแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน และรายงานให้คณะกรรมการที่ทำหน้าที่องค์กรกลางพิจารณาวินิจฉัย

(2) การดำเนินการทางจรรยาบรรณที่เป็นความผิดวินัย ให้มีการสอบสวนและลงโทษตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย การอุทธรณ์ และการร้องทุกข์

6. การกำหนดลงโทษทางจรรยาบรรณไว้ 3 สถาน ได้แก่

- การตักเตือน
- การสั่งให้ดำเนินการให้ถูกต้อง
- การทำทัณฑ์บน

และเมื่อได้ดำเนินการลงโทษทางจรรยาบรรณแล้วให้มีกรบันทึกไว้ในทะเบียนประวัติบุคคลด้วย ในกรณีที่ผู้ใดถูกลงโทษทางจรรยาบรรณแล้วไม่ปฏิบัติตามคำตักเตือน ไม่ดำเนินการให้ถูกต้อง หรือฝ่าฝืนทัณฑ์บนให้ถือว่าเป็นการกระทำผิดวินัย

7. กำหนดให้สิทธิอาจารย์ผู้ถูกลงโทษทางจรรยาบรรณมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งลงโทษต่อคณะกรรมการอุทธรณ์และร้องทุกข์ประจํามหาวิทยาลัยได้ ภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งโทษทางจรรยาบรรณ

ส่วนที่ 2 จรรยาบรรณของอาจารย์

ตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ว่าด้วยจรรยาบรรณของบุคลากรและอาจารย์ได้กำหนดแยกจรรยาบรรณของอาจารย์ออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่

ก. จรรยาบรรณที่เข้าร่วมในฐานะบุคลากรของมหาวิทยาลัย

1. จรรยาบรรณต่อตนเอง และวิชาชีพ

(1) พึงยึดมั่นและยืนหยัดในสิ่งที่ถูกต้อง ความชอบธรรม คุณธรรม จริยธรรมและหลักวิชาการโดยไม่โอนอ่อนต่ออิทธิพลใด ๆ

(2) พึงเป็นผู้มีศีลธรรมอันดี ประพฤติตนให้เหมาะสมกับการเป็นบุคลากรของมหาวิทยาลัย

(3) ต้องใช้วิชาชีพในการปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความซื่อสัตย์ และไม่แสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ ในกรณีที่วิชาชีพใดมีจรรยาบรรณวิชาชีพกำหนดไว้ ก็พึงปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชานั้นด้วย

(4) พึงมีทัศนคติที่ดีต่อการปฏิบัติหน้าที่ราชการ เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ราชการมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น โดยคำนึงถึงประโยชน์โดยรวมของมหาวิทยาลัยประกอบด้วย

2. จรรยาบรรณต่อการปฏิบัติงาน และหน่วยงาน

(1) พึงยึดมั่นต่อแนวทางการปฏิบัติงานที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศในการปฏิบัติราชการ ความเป็นธรรมในสังคม และการร่วมนำสังคมไปในแนวทางที่ถูกต้อง ดีงาม และพึงปรารถนา

(2) ต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต และไม่มีผลประโยชน์เกี่ยวข้องหรือขัดแย้งต่อการปฏิบัติหน้าที่ตามตำแหน่งของตน

(3) พึงปฏิบัติหน้าที่ด้วยความโปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้

(4) พึงปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มกำลังความสามารถโดยไม่เลือกปฏิบัติและปราศจากอคติ

(5) พึงประพฤติตนเป็นผู้ตรงต่อเวลา และใช้เวลาในการปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นประโยชน์ต่อมหาวิทยาลัยอย่างเต็มที่

(6) พึงดูแลรักษาและใช้ทรัพย์สินของทางราชการอย่างประหยัด คุ่มค่า โดยระมัดระวังมิให้เสียหายหรือสิ้นเปลืองเยี่ยงวิญญูชนจะพึงปฏิบัติต่อทรัพย์สินของตนเอง

(7) พึงรักษาชื่อเสียง เกียรติภูมิและประโยชน์ของมหาวิทยาลัยโดยไม่กระทำการใดๆ อันจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่มหาวิทยาลัย

(8) ต้องไม่แสวงหาประโยชน์จากชื่อหรือทรัพยากรของมหาวิทยาลัยเพื่อประโยชน์ส่วนตัวหรือหมู่คณะโดยมิชอบ

3. จรรยาบรรณต่อผู้บังคับบัญชา ผู้ใต้บังคับบัญชา และผู้ร่วมงาน

(1) พึงมีความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน การให้ความร่วมมือช่วยเหลือในหน่วยงานของตนทั้งในด้านการให้ความคิดเห็น การช่วยทำงานและการแก้ปัญหาาร่วมกันรวมทั้งการเสนอแนะในสิ่งที่เห็นว่าจะมีประโยชน์ต่อการพัฒนางานในความรับผิดชอบด้วย

(2) พึงดูแลเอาใจใส่ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาทั้งในด้านการปฏิบัติงาน ขวัญ กำลังใจ สวัสดิการ และยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา ตลอดจนปกป้องคุ้มครองผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาด้วยหลักการและเหตุผลที่ถูกต้องตามทำนองคลองธรรม

(3) พึงช่วยเหลือเกื้อกูลกันในทางที่ถูกต้อง รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดความสามัคคี ร่วมแรงร่วมใจกับผู้ร่วมงานในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อประโยชน์ต่อส่วนรวม

(4) พึงปฏิบัติต่อผู้ร่วมงานตลอดจนผู้เกี่ยวข้องด้วยความสุภาพ มีมนุษยสัมพันธ์อันดี และถูกต้องตามทำนองคลองธรรม

ต้องไม่กระทำการล่วงละเมิดทางเพศต่อผู้บังคับบัญชา ผู้ใต้บังคับบัญชา และผู้ร่วมงานซึ่งมิใช่คู่สมรสของตน

(5) ต้องไม่นำผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตน

(6) ต้องปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาซึ่งสั่งในหน้าที่ราชการ โดยชอบด้วยกฎหมายและระเบียบของทางราชการ

ในกรณีที่เห็นว่าการปฏิบัติตามคำสั่งนั้นจะทำให้เสียหายแก่ราชการ หรือจะเป็นการไม่รักษาประโยชน์ของทางราชการ จะเสนอความเห็นเป็นหนังสือทันทีเพื่อให้ผู้บังคับบัญชาทบทวนคำสั่งนั้นก็ ได้ และเมื่อได้เสนอความเห็นแล้ว ถ้าผู้บังคับบัญชายังยืนยัน โดยให้เหตุผลเป็นหนังสือให้ปฏิบัติตามคำสั่งเดิม ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาต้องปฏิบัติตาม

4. จรรยาบรรณต่อนักศึกษา ผู้รับบริการ ประชาชน และสังคม

(1) พึงปฏิบัติตนให้เป็นที่เชื่อถือของบุคคลทั่วไป

(2) พึงให้บริการแก่นักศึกษา ผู้รับบริการ และประชาชนผู้มาติดต่องานอย่างเต็มกำลังความสามารถด้วยความเป็นธรรม เอื้อเฟื้อ มีน้ำใจ และใช้กิริยาวาจาที่สุภาพ เมื่อเห็นว่าเรื่องใดไม่สามารถปฏิบัติได้หรือไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของตนจะต้องปฏิบัติ ควรชี้แจงเหตุผลหรือแนะนำให้ไปติดต่อยังหน่วยงานหรือบุคคลซึ่งตนทราบว่ามีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนั้นๆ ต่อไป

(3) ต้องละเว้นการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด ซึ่งมีมูลค่าเกินปกติวิสัยที่วิญญูชนจะให้กัน โดยเสน่หาและโดยธรรมจรรยาจากนักศึกษา ผู้รับบริการ และประชาชนหรือผู้ซึ่งอาจได้รับประโยชน์จากการปฏิบัติหน้าที่นั้น หากได้รับไว้แล้วและทราบภายหลังว่าทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดที่รับไว้มีมูลค่าเกินปกติวิสัย ก็ให้รายงานผู้บังคับบัญชาทราบโดยเร็ว เพื่อดำเนินการตามสมควรแก่กรณีต่อไป

(4) ต้องรักษาความลับของนักศึกษา และผู้รับบริการ

(5) พึงปฏิบัติตนต่อนักศึกษา ผู้รับบริการ และประชาชนอย่างเหมาะสมและถูกต้องตาม
ทำนองคลองธรรม

ข. จรรยาบรรณเฉพาะของอาจารย์

1. จรรยาบรรณในการสอน

พึงมีความรับผิดชอบในการสอน ดังนี้

(1) แจ้งให้นักศึกษาทราบแนวทางการสอนและการวัดผลเมื่อเปิดภาคการศึกษา และพึง
ประเมินผลการสอนตามระยะเวลาที่มหาวิทยาลัยกำหนด

(2) กำหนดตำราหรือเอกสารประกอบการสอนในปริมาณและระดับที่เหมาะสมกับเนื้อหา
การสอน

(3) สอนตรงเวลาที่กำหนด ไม่ทิ้งการสอนกลางคัน ไม่งดสอนโดยไม่มีเหตุอันควร ถ้ามี
การงดการสอนพึงจัดสอนชดเชย

(4) สอนด้วยความเต็มใจ ไม่ปิดบังความรู้ หรือเลือกที่รักมักที่ชัง

(5) ให้ความร่วมมือในการประเมินผลการสอน

2. จรรยาบรรณในการปฏิบัติตนต่อนักศึกษา

พึงเป็นที่พึงและแบบอย่างที่ดีแก่นักศึกษา ดังนี้

(1) ให้คำปรึกษาทั้งในด้านวิชาการ และด้านอื่นๆ ที่จำเป็นแก่นักศึกษา

(2) เปิด โอกาสให้นักศึกษาเข้าพบ ติดต่อสื่อสาร หรือขอคำปรึกษาได้ตามสมควร
โดยแจ้งประกาศให้นักศึกษาทราบ

(3) ปฏิบัติต่อนักศึกษาด้วยความเสมอภาค ยุติธรรม ให้เกียรติซึ่งกันและกัน

(4) พัฒนาความรู้ทางวิชาการให้แก่นักศึกษา

(5) มีความเมตตา ให้อภัย เอาใจใส่ และให้กำลังใจแก่นักศึกษาอย่างเต็มกำลังความสามารถ

(6) ประพฤติตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีและวางตัวให้เหมาะสมกับการเป็นผู้ประสาทความรู้
แก่นักศึกษา

3. จรรยาบรรณในการพัฒนาตนเอง

พึงมีการพัฒนาทางวิชาการอยู่เสมอ ดังนี้

(1) แสวงหาความรู้ทางวิชาการและเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการทั้งภายในและภายนอก
มหาวิทยาลัย

(2) ติดตามความก้าวหน้า และพัฒนาวิธีการสอนให้ทันสมัย อันเป็นประโยชน์ต่อนักศึกษา

(3) เป็นผู้สร้างสรรค์ผลงานทางวิชาการที่มีประโยชน์ต่อสังคม

4. จรรยาบรรณในการทำวิจัย

ในการทำวิจัย พึงต้องปฏิบัติ ดังนี้

(1) มีความซื่อสัตย์และมีคุณธรรมในทางการวิจัยและการบริหารงานวิจัย

(2) ดำเนินการวิจัยให้เป็นไปตามข้อตกลงที่ทำไว้กับหน่วยงานที่สนับสนุนการวิจัยและต่อหน่วยงานที่ตนสังกัด

(3) มีพื้นฐานความรู้ในสาขาวิชาที่ทำการวิจัย

(4) มีความรับผิดชอบต่อสิ่งศึกษาวิจัย ไม่ว่าจะป็นสิ่งมีชีวิตหรือไม่มีชีวิต

(5) เคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ที่ใช้เป็นตัวอย่างในการวิจัย โดยเฉพาะการปฏิบัติตามมาตรฐานข้อบังคับแพทยสภาว่าด้วยการรักษาจริยธรรมแห่งวิชาชีพเวชกรรม และคำประกาศของสมาคมแพทย์โลกว่าด้วยหลักเกณฑ์จริยธรรมการทำวิจัยในคน

(6) มีอิสระทางความคิด โดยปราศจากอคติในทุกขั้นตอนของการทำวิจัย

(7) นำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ในทางที่ชอบ

(8) เคารพความคิดเห็นทางวิชาการของผู้อื่น

(9) ดำเนินถึงความรับผิดชอบต่อสังคมทุกระดับ

ส่วนที่ 3 การกระทำผิดจรรยาบรรณอย่างร้ายแรง

การกระทำดังต่อไปนี้ ถือว่าเป็นการกระทำผิดจรรยาบรรณอย่างร้ายแรง

(1) การนำผลงานทางวิชาการหรือผลงานที่แสดงความชำนาญการหรือเชี่ยวชาญของผู้อื่นมาเป็นผลงานของตนโดยมิชอบ

(2) การเรียก รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากนักศึกษา ผู้รับบริการ หรือประชาชน เพื่อกระทำหรือไม่กระทำการใด

(3) แก้ไขผลการเรียนหรือผลการสอบของนักศึกษาโดยมิชอบ

(4) การล่วงละเมิดทางเพศหรือมีความสัมพันธ์ทางเพศกับนักศึกษา ซึ่งมีใช้คู่สมรสของตน

(5) การเปิดเผยโดยมิชอบซึ่งความลับของนักศึกษา หรือผู้รับบริการ ที่ได้มาจากการปฏิบัติหน้าที่หรือจากความไว้วางใจ อันก่อให้เกิดความเสียหายแก่นักศึกษา หรือผู้รับบริการ

(6) การสอน หรืออบรมนักศึกษาเพื่อให้กระทำการที่รู้ย่อว่าผิดกฎหมายหรือฝ่าฝืนศีลธรรมอันดีของประชาชนอย่างร้ายแรง

(7) การประพฤติผิดจรรยาบรรณวิชาชีพ ซึ่งคณะกรรมการตามวิชาชีพนั้นได้สั่งลงโทษในชั้นความผิดอย่างร้ายแรง

การกระทำผิดจรรยาบรรณอย่างร้ายแรงตาม (1) (2) และ (3) ถือว่าเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

ส่วนที่ 4 การดำเนินการทางจรรยาบรรณ

เมื่อมีกรณีอาจารย์ผู้กร้อเรียนกล่าวหาว่ากระทำผิดจรรยาบรรณ ตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ว่าด้วยจรรยาบรรณฯ ได้กำหนดขั้นตอนดำเนินการไว้ โดยแยกเป็น 2 กรณีได้แก่

ก. การดำเนินการทางจรรยาบรรณที่ไม่เป็นความผิดวินัย

1. เมื่อผู้บังคับบัญชาได้รับเรื่องร้องเรียนกล่าวหาโดยมีพยานหลักฐานตามสมควร หรือเมื่อผู้บังคับบัญชาตรวจพบเห็นเองว่าอาจารย์ผู้ใดกระทำผิดจรรยาบรรณ ให้ผู้บังคับบัญชาแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนการทำความผิดจรรยาบรรณ
2. ผู้ถูกกล่าวหาจะมีสิทธิคัดค้านกรรมการสอบสวนฯ ได้ ถ้าผู้นั้นมีเหตุอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังนี้
 - มีสาเหตุโกรธเคืองผู้ถูกกล่าวหา
 - เป็นเจ้าหน้าที่หรือลูกหนี้ผู้ถูกกล่าวหา
 - มีเหตุอื่นใดซึ่งอาจทำให้การสอบสวนไม่เป็นกลางหรือเสียความเป็นธรรม
 - เคยเป็นผู้แทนโดยชอบธรรมหรือผู้พิทักษ์หรือผู้แทนหรือตัวแทนของกลุ่ม
3. การสอบสวนต้องให้ผู้ถูกกล่าวหาได้ทราบเรื่องที่ถูกลกล่าวหา และมีโอกาสโต้แย้งหรือชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาและแสดงพยานหลักฐานของตนได้
4. เมื่อการสอบสวนแล้วเสร็จให้คณะกรรมการสอบสวนฯ เสนอรายงานผลการสอบสวนและความเห็นต่อผู้บังคับบัญชา และให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาเสนอความเห็นพร้อมสำนวนการสอบสวนเสนอต่อคณะกรรมการพิจารณาและวินิจฉัยการทำความผิดจรรยาบรรณเพื่อวินิจฉัย
5. เมื่อคณะกรรมการพิจารณาและวินิจฉัยการทำความผิดจรรยาบรรณวินิจฉัยและมีมติเป็นประการใดแล้ว ให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการให้เป็นไปตามมตินั้น และให้มีการแจ้งการลงโทษทางจรรยาบรรณ พร้อมทั้งสิทธิอุทธรณ์ให้ผู้ถูกลงโทษทราบ

ข. การดำเนินการทางจรรยาบรรณที่เป็นความผิดวินัย

ในกรณีที่อาจารย์ผู้ร้องเรียนกล่าวหาว่ากระทำผิดจรรยาบรรณ และพฤติกรรมแห่งการกระทำผิดจรรยาบรรณดังกล่าวเป็นการกระทำผิดวินัยด้วย ผู้บังคับบัญชามีหน้าที่ที่จะต้องดำเนินการสอบสวนและลงโทษตามขั้นตอนการดำเนินการทางวินัยกับอาจารย์ผู้นั้น ตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย การอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ โดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนการทำความผิดจรรยาบรรณ

ส่วนที่ 5 โทษทางจรรยาบรรณ

โทษทางจรรยาบรรณที่ไม่เป็นความผิดวินัย มี 3 สถาน ซึ่งผู้บังคับบัญชาอาจพิจารณากำหนดใช้ให้เหมาะสมกับกรณีความผิดได้ ดังนี้

1. ตักเตือนเป็นหนังสือหรือด้วยวาจา
2. สั่งให้ดำเนินการให้ถูกต้องภายในเวลาที่กำหนด
3. ทำทัณฑ์บน

การฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามคำตักเตือน หรือดำเนินการให้ถูกต้อง หรือฝ่าฝืนทัณฑ์บน แล้วแต่กรณี ถือเป็นการกระทำผิดวินัย และให้มีการบันทึกการลงโทษทางจรรยาบรรณไว้ในทะเบียนประวัติบุคคลด้วย

ส่วนที่ 6 การอุทธรณ์โทษทางจรรยาบรรณ

การอุทธรณ์โทษทางจรรยาบรรณมีหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

1. อาจารย์ผู้ใดถูกสั่งลงโทษทางจรรยาบรรณ ย่อมมีสิทธิอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการอุทธรณ์ และร้องทุกข์ประจํามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (ก.อ.ม.) ได้ภายใน 30 วันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งโทษทางจรรยาบรรณ โดยจะอุทธรณ์ได้เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับตนเองเท่านั้น จะอุทธรณ์แทนผู้อื่นหรือจะมอบหมายให้ผู้อื่นอุทธรณ์แทนตน ไม่ได้

2. อุทธรณ์ต้องทำเป็นหนังสือถึงประธานคณะกรรมการอุทธรณ์และร้องทุกข์ฯ (ก.อ.ม.) มีสาระสำคัญ ดังนี้

1) ชื่อเท็จจริง

2) ข้อโต้แย้ง

3) เหตุผลในการอุทธรณ์ว่า ถูกลงโทษไม่ถูกต้อง ไม่เหมาะสม หรือไม่เป็นธรรมอย่างไร และลงลายมือชื่อ ที่อยู่ของผู้อุทธรณ์ พร้อมกับสำเนารับรองถูกต้อง 1 ฉบับ

3. ให้ผู้อุทธรณ์ยื่นหรือส่งหนังสืออุทธรณ์พร้อมสำเนา และเอกสารหลักฐานประกอบแนบท้าย (ถ้ามี) ได้ 3 ช่องทาง

1) นำอุทธรณ์มายื่นเอง ที่ฝ่ายเลขานุการของ ก.อ.ม. ณ สำนักงานนิติกร ท่าพระจันทร์ ผู้อุทธรณ์จะได้ไปรับไว้เป็นหลักฐาน

2) ยื่นหรือส่งอุทธรณ์ผ่านผู้บังคับบัญชา ให้ผู้บังคับบัญชาส่งอุทธรณ์ต่อไป หรือ

3) ส่งอุทธรณ์มาทางไปรษณีย์ และถือวันที่ทำการไปรษณีย์ต้นทางออกใบรับฝากเป็นหลักฐานฝากส่ง หรือวันที่ทำการไปรษณีย์ต้นทางประทับตราที่ซองหนังสือเป็นวันส่งอุทธรณ์

4. สิทธิของผู้อุทธรณ์มีดังต่อไปนี้

1) ขอตรวจหรือคัดรายงานการสอบสวน รวมทั้งบันทึกถ้อยคำบุคคล พยานหลักฐาน หรือเอกสารอื่นที่เกี่ยวข้อง

2) ขอแถลงการณ์ด้วยวาจาต่อที่ประชุม ก.อ.ม. เพื่อประกอบการพิจารณาของ ก.อ.ม. โดยให้แสดงความประสงค์ไว้ในหนังสืออุทธรณ์ หรือจะทำเป็นหนังสือต่างหากก็ได้ และมีสิทธินำทนายความหรือที่ปรึกษาของตนเข้ามาในการพิจารณาของ ก.อ.ม. ได้

3) คัดค้านกรรมการใน ก.อ.ม. โดยอาศัยเหตุอย่างเดียวกับการคัดค้านกรรมการสอบสวน

5. เมื่อ ก.อ.ม. มีมติประการใดแล้วให้รายงานสภามหาวิทยาลัยเพื่อพิจารณา หากผู้อุทธรณ์ไม่เห็นด้วยสามารถใช้สิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองได้ภายใน 90 วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งมติ
